

Приведена характеристика клетчатки картофельной. Проведенный анализ результатов применения клетчатки картофельной в различных видах пищевых систем.

Ключевые слова: пищевые системы, клетчатка картофельная, пищевые волокна, функциональные свойства.

The characteristic of the potato fiber. The analysis of the results of the potato fiber in various kinds of food systems.

Key words: food systems, fiber potato, dietary fiber and functional properties.

Дата надходження в редакцію: 27.09.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи

УДК 636.2.033.

ЗАБІЙНІ ЯКОСТІ БУГАЙЦІВ ПОЛІСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ В ЗОНІ З РІЗНИМ РІВНЕМ РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

А.М. Кобилінська, к.с.-г.н., Інститут сільського господарства Полісся НААН

Проведено оцінку забійних якостей бугайців у двох господарствах Житомирщини, які знаходяться в зоні з різним рівнем радіаційного забруднення. Встановлено, що тварини у племзаводі мали кращі показники в порівнянні з ровесниками із племрепродуктора.

Ключові слова: бугайці, поліська м'ясна порода, природи живої маси, м'ясна продуктивність, радіаційна забрудненість.

Стан проблеми. Науково обґрунтоване ведення м'ясного скотарства дає змогу використовувати забруднені радіонуклідами землі при виробництві яловичини [3]. Серед першочергових проблем подальшого розвитку м'ясного скотарства в радіаційній зоні Полісся Житомирщини набуває проблема підвищення енергії росту і адаптаційної здатності м'ясних тварин, одержаних за різних схем виведення; вдосконалення технології їх годівлі та утримання, більш повного використання природних і культурних пасовищ [4, 5]. Використання бугаїв-плідників з високою племінною цінністю - найвагоміша складова підвищення генетичного потенціалу продуктивності м'ясної худоби у сучасній системі великомасштабної селекції [6, 1].

Мета роботи - дати порівняльну оцінку у 18-місячному віці забійним та м'ясним яkostям бугайців, які знаходяться в зоні з різним рівнем радіаційного забруднення.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводились у двох господарствах. Житомирщини: племзаводі СТОВ "Тетірське" Червоноармійського району та племрепродукторі ПОСП "Зірка" Ємільчинського району. Радіаційна забрудненість земель становила до 5 Кі/км² в СТОВ "Тетірське" та - 5-10 Кі/км² в ПОСП "Зірка". Формування дослідних груп проводилось за принципом пар - аналогів: по 13 голів бугайців двох ліній поліської м'ясної породи. Молодняк від народження до 6-ти місяців знаходився на вільному підсисі. Для оцінки м'ясних якостей проводили контрольний забій бугайців у 18-місячному віці. З метою дослідження сортового та морфологічного складу туш м'яса бугайців різних ліній, проводили обваловування охолоджених правих півтуш та визначали: масу м'якоті;

вміст вищого, першого та другого гатунків м'яса; кісток і хрящів; сухожилок і зв'язок. Розміри шкури визначали шляхом взяття промірів її довжини та ширини за допомогою мірної стрічки. На основі цих даних обчислювали площу та вихід парної шкури. Експериментальні дані обробляли методом варіаційної статистики за методикою М.О. Плохінського (1969) із використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення MS EXCEL. Різницю між значеннями середніх величин вважали статистично вірогідною при * - P<0,05; ** - P<0,01; *** - P<0,001 (вірогідність між групами).

Результати досліджень. Радіаційний гаммафон (у приміщеннях, на вигулах і пасовищах) у СТОВ «Тетірське» був меншим, в порівнянні до ПОСП «Зірка», і становив: 20,7±0,56; 19,4±0,69; 18,1±0,62 Мкр/год, у ПОСП «Зірка» в тій же послідовності: 30,9±0,92; 27,8±0,84; 25,4±0,77 Мкр/год. Згідно радіаційної забрудненості кормів сумарна активність 137 Cs в раціонах тварин в пасовищний період в ПОСП «Зірка» була більшою в порівнянні до іншого господарства і становила - 5485 Бк/добу, у стійловий-3966,2 Бк/добу проти 3790 Бк/добу і 2677,6 Бк/добу, відповідно, у СТОВ «Тетірське». При витратах кормів за добу: сіно - 5, солома - 7, сінаж - 10, конц.корми - 2,5, силос - 15 кг (поживність раціону - 12,4 кг к.од. і 1065 г перетравного протеїну), в пасовищний період відповідно: 50 кг зеленої маси (поживність раціону - 12 кг к.од, 1300 г п/пр.).

Для вивчення співвідношення окремих тканин у м'ясі нами було проведено обваловування правих півтуш бугайців двох господарств, результати яких наведені в таблиці 1.

1. Морфологічний та сортовий склад півтуш м'яса бугайців поліської м'ясної породи, (M±m)

Кличка і № плідників	Кількість голів	Передзабійна жива маса, кг	Маса парної шкури, кг	Вихід шкури, %
СТОВ «Тетірське»				
л.Лайнера 65				
Зевс 0322	4	451,5±0,64	43,6±0,65	9,65±0,11
Шпак 875	1	436,5	41,3	9,46
Середнє по лінії	5	448,5±0,64	43,1±0,65	9,62±0,11
л.Каскадера 530				
Малахит 526	4	439Д±2,66	43,0±0,49	9,79±0,11
Морж 876	4	433,4±2,07	40,3±0,75	9,30±0,07
Середнє по лінії	8	436,2±2,36	41,6±0,62	9,55±0,12
ПОСП «Зірка»				
л.Лайнера 65				
Норд 1635	3	429,4± 1,14	41,8±0,82	9,73±0,19
Русак 0325	3	428,1±1,42	39,5±0,32	9,46±0,07
Середнє по лінії	6	428,7±1,28	40,6±0,57	9,60±0,13
л.Каскадера 530				
Павлін 26	2	426,3	39,7	9,31
Гонор 36	3	431,4±2,64	40,3±0,61	9,34±0,07
Буш 0323	2	433,6	39,5	9,1
Середнє по лінії	7	430,6±2,64	39,9±0,61	9,26±0,07

Одержані дані свідчать, що бугайці СТОВ «Тетірське» переважали своїх ровесників у ПОСП «Зірка» за морфологічним та сортовим складом півтуш. Так, бугайці лінії Лайнера 65 племзаводу, за масою охолодженої півтуші, м'якуша та вмістом вищого ґатунку м'яса, становили більше на 10,4 P<0,01, 9,3 P<0,001 та 11,4 кг P<0,001. За вмістом I та II ґатунків м'яса тварини племзаводу поступаються на 3,1 P>0,001; 0,9 кг P>0,001 на користь племрепродуктора. Вихід кісток і хрящів, сухожилок і зв'язок та втратою м'яса при обваловці туші суттєвої різниці не встановили і знаходились у межах: 23,7, 3,5 та 1,6 кг. Відповідно, лінії Каскадера 530, в тій же послідовності: 3,1 P<0,05; 5,1 P<0,01; 1,2 кг. Вихід кісток і хрящів, сухожилок, зв'язок та втратою м'яса знаходились у межах: 23,8, 3,0 та 1,4 кг.

Для оцінки м'ясності вираховували індекс м'ясності, що становить відношення маси м'язової та жирової тканин до маси кісток. Відповідно, зменшення маси кісток у туші, призводить до підвищення індексу м'ясності. Так, у тварин племзаводу він становив 4,1%, тоді як у племрепродукторі - 3,7%). За показниками маси туші, м'якуша, вмісту вищого ґатунку м'яса у племзаводі переважали нащадки плідника Зевса 0322 лінії Лайнера 65 і відповідно становили:

138,3, 111,3, та 34,2 кг. При порівнянні двох ліній у племзаводі можна стверджувати, що більший відсоток вмісту м'якуша та вищого ґатунку у співвідношенні до маси туші мали бугайці лінії Лайнера 65. Відповідно становили: 80,5 та 29,9%, тоді як у тварин лінії Каскадера 530 - 80,0 і 24,0%. За масою I та II ґатунків м'яса перевага була на боці тварин лінії Каскадера 530 і становила: 44,1 та 29,6%, проти 40,8, 25,5%.

Велике народногосподарське значення має виробництво шкіряної сировини, яке тісно пов'язане з вирощуванням тварин із великою живою масою і м'ясною продуктивністю [2]. Парні шкури забитих бугайців по двох господарствах віднесено до категорії «важких» згідно діючого стандарту ДСТУ 2341. Дослідження показали, що маса шкури у тварин збільшується прямопропорційно передзабійній живій масі. Більшу передзабійну живу масу мали тварини племзаводу і за основними характеристиками отриманих шкур переважали аналогів племрепродуктора (табл. 2).

2. Маса та вихід парних шкур бугайців, (M±m)

Кличка і № плідників	Кількість голів	Передзабійна жива маса, кг	Маса парної шкури, кг	Вихід шкури, %
СТОВ «Тетірське»				
л.Лайнера 65				
Зевс 0322	4	451,5±0,64	43,6±0,65	9,65±0,11
Шпак 875	1	436,5	41,3	9,46
Середнє по лінії	5	448,5±0,64	43,1±0,65	9,62±0,11
л.Каскадера 530				
Малахит 526	4	439Д±2,66	43,0±0,49	9,79±0,11
Морж 876	4	433,4±2,07	40,3±0,75	9,30±0,07
Середнє по лінії	8	436,2±2,36	41,6±0,62	9,55±0,12
ПОСП «Зірка»				
л.Лайнера 65				
Норд 1635	3	429,4± 1,14	41,8±0,82	9,73±0,19
Русак 0325	3	428,1±1,42	39,5±0,32	9,46±0,07
Середнє по лінії	6	428,7±1,28	40,6±0,57	9,60±0,13
л.Каскадера 530				
Павлін 26	2	426,3	39,7	9,31
Гонор 36	3	431,4±2,64	40,3±0,61	9,34±0,07
Буш 0323	2	433,6	39,5	9,1
Середнє по лінії	7	430,6±2,64	39,9±0,61	9,26±0,07

Так, різниця передзабійної живої маси та маси парної шкури у бугайців лінії Лайнера 65, становила: 10,4 P<0,001 та 2,5 кг P<0,05, виходу шкури -0,02%. Відповідно, лінії Каскадера 530 в тій же послідовності: 5,6 кг P<0,001; 1,7 кг; 0,29%. У СТОВ «Тетірське» найкращі показники виявля-

но у нащадків плідника Зевса 0322 лінії Лайнера 65, а саме: маса шкури становила - 43,6 кг та вихід шкури - 9,65%), відповідно лінії Каскадера 530 у плідника Малахіта 526: 43,0 кг та 9,79%). В ПОСП «Зірка», в тій же послідовності: у тварин плідника Норда 1635 - 41,8, 9,73 та плідника Горна 36 - 40,3 кг та 9,34%.

Висновки

У результаті проведених досліджень вста-

новлено, що при вірогідній різниці бугайці племзаводу лінії Лайнера 65, за морфологічним та сортовим складом м'яса півтуш переважали своїх ровесників із ПОСП «Зірка». За виходом кісток, хрящів, сухожилок і зв'язок суттєвої різниці не встановлено. За основними характеристиками отриманих шкур також перевагу мали тварини із СТОВ «Тетірське».

Список використаної літератури:

1. Багрий Б.А. Получение тяжеловесных туш скота / Багрий Б.А. // Зоотехния, 1997. -№ 11-С. 19-22.
2. Гуткин С.С. Качество шкур молодняка различных по направлению продуктивности пород / С.С. Гуткин // Проблемы мясного скотоводства: Труды ВНИИМС. - О., 1975.-Т. 19.- С. 188-191.
3. Зубець М.В. Стратегія розвитку м'ясного скотарства в Україні у контексті національної продовольчої безпеки / [М.В. Зубець, В.П. Буркат, І.В. Гузев] // К.: Аграрна наука, 2005. - С. 77.
4. Мельник Ю.Ф. Формування м'ясної продуктивності у тварин різних порід великої рогатої худоби, яких розводять в Україні / [Мельник Ю.Ф., Й.З. Сірацький, Є.І. Федорович та інші] // Корсунь-Шевченківський: ФОП Гаврищенко В.М. - 2010. - С. 400.
5. Рекомендації зі створення і ведення галузі м'ясного скотарства в забруднених радіонуклідами районах України / [М.В.Зубець, Г.О. Богданов, Г.Т. Шкурин та ін.], м-во АПК., Укр., М-во Укр. З питань надзвич. ситуацій та у справах захисту від наслідків Чорнобил. Катастрофи. Укр. К.,1998.- С. 51
6. Спекта С.С. Поліська м'ясна порода великої рогатої худоби. / С.С.Спекта // - К., 1999. — С.270.

Проведена оцінка убійних якостей бычків в двох господарствах Житомирщини, які знаходяться в зоні з різним рівнем радіаційного забруднення. Встановлено, що тварини в племзаводі мали кращі показники порівняно з ровесниками з племрепродуктора.

Ключевые слова: бычки, полесская мясная порода, прирасти живой массы, мясная производительность, радиационная загрязненность.

Household - selection assessment lines and descendants sires pollyssian meat near breed with different levels of radiation contamination.

In two farms Zhytomyr, located in the area with varying levels of radiation contamination and determines the influence of genotypic and phenotypic factors on meat performance of exterior features of young cattle. Complex assessment of meat production and slaughter qualities descendants of sires of different lines Polissya meat breed.

Key words: bull-calls, Polissya meat breed, incremental values of alive mass, meat productivity, radiation contamination.

Дата надходження в редакцію: 25.11.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи

УДК: 664.934

ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ПАШТЕТНИХ КОНСЕРВІВ З БІЛОКВІСНИМИ НАПОВНЮВАЧАМИ ТВАРИННОГО І РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

В.М. Пасічний, к.т.н., доцент, Національний університет харчових технологій

Ю.А. Ястреба, Полтавський університет економіки і торгівлі

Н.С. Ікол, Національний університет харчових технологій

Стаття присвячена науковому обґрунтуванню і розробці технології паштетних консервів з використанням грибного порошкоподібного напівфабрикату. Розроблена технологія виробництва паштету, збагаченого білками і харчовими волокнами рослинного і тваринного походження. Проведені дослідження органолептичних і фізико-хімічних характеристик експериментальних зразків паштетів

Основним принципом, яким користуються при визначенні рецептури консервів, є вибір співвідношення і структурної сумісності компонентів, які забезпечують після стерилізації

отримання повноцінних за вмістом харчових інгредієнтів консервів з високими органолептичними показниками і стабільністю при зберіганні [1].